

Dragi colege și colegi,

Cu o întârziere provocată de dificultățile de a obține un sprijin financiar absolut necesar, vă anunțăm că am stabilit data și locul Colocviului nostru anual. El se va ține la Facultatea de Litere a Universității din București în zilele de 11 și 12 iulie a.c. și va avea următoarea temă: **Ce discipline pentru literatură?** În acest an, avem și invitați din străinătate: Jean-Marie Schaeffer, profesor la École des Hautes Études en Sciences Sociales, Helena Carvalho Buescu, profesor la Universitatea din Lisabona, Annick Louis, profesor la Universitatea din Reims și la CRAL/ EHESS și Christian Moraru, profesor la Universitatea Carolinei de Nord.

Constatăm că, în ultimii ani, tot mai multă lume se ocupă de literatură – în orice caz, mai multă decât ieri. Ne referim la o lume din afara studiilor literare.

Asistăm la o situație cel puțin paradoxală: în vreme ce mulți cercetători din câmpul literar își dirijează interesul spre domeniile mai largi și mai diverse ale culturii, colegii lor filosofi, psihologi, psihanalisti, antropologi și, mai ales, sociologi aleg literatura ca termen de referință generală și aplicată, ca loc de testare metodologică, de ilustrare a unor ipoteze generate în domeniile lor proprii de activitate.

Efectele pentru literatură ale acestei „invazii” sunt, desigur, benefice – în sensul că literatura are astfel șansa de a fi conșiderată din unghiuri noi și cu mijloace noi; și, în consecință, să-și dezvăluie noi aspecte și chiar noi funcții, necunoscute sau nepuse în evidență până acum. Nu putem să nu ne întrebăm însă dacă nu recurg și anume riscuri din generalizarea unor asemenea noi abordări și dacă ele nu se repercutează îndeosebi asupra studiilor literare însele.

Ne propunem, prin urmare, să reflectăm asupra statutului actual al studiilor literare (teorie literare, istorie literară, critică literară, literatură comparată etc.), asupra obiectivelor și metodelor lor actuale, asupra raporturilor pe care le întrețin cu literatura trecutului și cu cea contemporană, ca și asupra modului lor de inserție în cultură și în societate. O problemă care credem că nu poate fi ocolită este aceea a specificității estetice: a literaturii și a studiilor literare. Care este astăzi importanța specificității estetice, a *diferenței* literare, cum (re)definim astăzi literatura?

Ne propunem o trecere în revistă a disciplinelor non-literare preocupate de literatură, precum și a rezultatelor obținute de acestea până acum. Suntem interesați să vedem în ce măsură a fost posibilă și este activă articularea studiilor literare cu științele umane, pe de o parte, cu științele sociale, pe de altă parte.

Câteva teme, câteva piste, printre atâtea altele:

- Unicitate, plurivocitate, ambiguitate în literatură;
- Tranzitivitate, intransitivitate, opacitate în literatură;
- Funcția cognitivă a literaturii ieri și astăzi;
- Rolul imaginației în cunoașterea prin literatură;
- Cum se manifestă astăzi „rezistența la teorie”?
- Cât de actuală (mai) este astăzi hermeneutica literaturii?;
- Se mai pune astăzi (și cum) problema valorii și a valorizării în literatură?;
- Studii literare ca / și studii culturale;
- Necesitatea și posibilitatea unei istorii a instituțiilor literare; se confundă ea cu istoria literaturii ca instituție?;
- Istorie și memotie în studiile literare și în studiile umane și sociale;
- Problematika reprezentării în studiile literare și în studiile umane și sociale;
- Text și context în studiile literare și în studiile umane și sociale;
- Versiuni și conexiuni ale antropologiei literare;
- Versiuni și conexiuni ale geografiei literare;
- Versiuni și conexiuni ale sociologiei literare;
- Noul tematism (rezultat din noile abordări) în raport cu tematismul tradițional.

Mircea Martin